

INGEZONDEN.

DE INVLOED DER JEUGDOMSTANDIGHEDEN OP DE KARAKTERVORMING.

Met mijn artikel van 2 Januari: „Invloed der jeugdstandigheden op de karaktervorming”, dat op verzoek der redactie bekort is, had ik de bedoeling de stelling te verdedigen, dat wat de clinici ons langs statistischen weg als van geslacht op geslacht doorgegeven geestelijke eigenschappen leeren kennen, althans voor een deel voor een verdere psychologische analyse toegankelijk blijkt te zijn en dat het erfelijkheidsonderzoek dus in die richting aangevuld dient te worden.

Wat nu de genetici betreft: Wanneer men het volgende citaat: „*Ein flüchtiger Blick belehrt uns über die überraschende Mannigfaltigkeit persönlicher Anlagen. Kein Kind ist dem andern gleich, und bei jedem sind die Spuren seiner Anlage bis ins höchste Alter zu verfolgen* (ADLER. *Heilen und Bilden*. 3 Aufl. S. 16) met hetgeen WAARDENBURG schrijft vergelijkt, dan zal men begrijpen, dat de Individualpsychologie het in vele opzichten met de genetici eens is en dan ook met belangstelling hun arbeid gadeslaat. De eenige moeilijkheid schuilt feitelijk in de door ADLER toegepaste werkhypothese (welke overigens in mijn artikel in 't geheel niet genoemd is), dat er van een, met den lichamelijken aanleg vergelijkbaren, primairen psychischen aanleg geen sprake zou zijn.

Toch blijkt deze hypothese, wanneer men haar onbevooroordeeld en *met gebruik making* van ADLER's *definities* beziet, logisch houdbaar en bij toepassing vruchtbaar te zijn.

Voor ADLER is het alsof de Psyche, het Subject, het Ik, tweeërlei soorten van ervaringen opdoet. Ten eerste door het beleven van zijn lichamelijken aanleg („Die Konstitution ist auch nur eine Erfahrung.” BIRNBAUM), ten tweede door prikkels uit de buitenwereld. Samenvattend: van zijn lichamelijken aanleg zooals deze zich in betrekking tot de buitenwereld aan hem voordoet. In dezen, of een dergelijken, gedachtengang mag ADLER veronderstellen, dat een bepaalde psychische aanleg ontbreekt (onbeschreven blad papier).

Ook de genetici zullen zich wel bewust zijn, dat hun wetten evenals andere bij toepassing op de werkelijkheid veelal slechts tendenzen blijken te zijn en dat daarom op bepaalde gebieden andere werkmethodes van meer of van aanvullend voordeel kunnen blijken te zijn. In den gedachtengang van ADLER wordt veel logisch verklaarbaar, wat voor de genetici, zoolang zij niet van allerlei hulphypothesen gebruik maken, een raadsel blijft. Bijvoorbeeld de onstandvastigheid der correlatie tusschen bepaalde lichamelijke eigenschappen en geestelijke reactievormen (geslachtsverschil-homosexualiteit). Aan den anderen kant wordt gaarne erkend, dat ook de nuttigheid van ADLER's theorie haar grenzen heeft.

Samenwerking is dus zeer goed mogelijk, zelfs als het er om gaan mocht om op den erffactor terrein te winnen. „Die Anlage bleibt nach wie vor eine Voraussetzung um einen unaufgeklärten Tatbestand eine hypothetische Erklärung zu geben”. (RIESE, *D. m. Woch.* 1929, 30).

Beide richtingen verschillen trouwens meer in theorie dan in practijk.

„Geërfd wordt het vermogen om een *bepaald* phaenotype onder *bepaalde* omstandigheden tot ontwikkeling te brengen.” (WAARDENBURG. De biologische achtergrond van aanleg, milieu en opvoeding). Naarmate nu de voorwaarden waaronder de tuberculose tot ontwikkeling komt beter bekend werden, is de beteekenis der erfelijke belasting voor deze ziekte in onze waardeering op den achtergrond gedrongen. Dat iets dergelijks ook voor verschillende psychische afwijkingen zou kunnen gelden is des te waarschijnlijker, omdat juist de het sterkst sprekende voorbeelden van paratypische variaties o. a. op het gebied „van de geestelijke eigenschappen van den mensch” te vinden zijn (WAARDENBURG).

En zoo schijnt het ook in den gedachtengang der genetici niet onmogelijk, dat in de toekomst voor vele of sommige psychopathieën de uitspraak van prof.

CORNELIA DE LANGE in gewijzigden vorm toepasselijk zal zijn: „De vroeger zoo vaak misbruikte diagnose: aangeboren levenszwakte is meestal onjuist. De onder dit hoofd geboekte paedatrophieën moeten geteld worden bij de rubriek: verwaarloozing, gebrekkige verzorging van pasgeborenen.” (*Ned. Tijdschr. v. Gen.* 1930.).

Beide richtingen moeten naar dit resultaat streven, want: „Wij voelen ons verantwoordelijk voor wat de kinderen, die geboren zijn phaenotypisch zullen worden” (WAARDENBURG).

P. H. RONGE.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

ROME. — Een geneeskundig college van den duce. Op het nationaal congres van de Italiaansche artsen heeft MUSSOLINI het woord gevoerd, en den artsen aanbevolen, zich schrap te zetten tegenover de vooroordeelen van de mode. De overdreven slankheid der vrouwen verzwakt het ras, en het is een dwaling dat het moederschap aan haar schoonheid afbreuk zou doen. Zulke dwalingen hebben het aantal geboorten in het afgelopen jaar weder met 5600 doen achteruitgaan. Tot versterking van het ras moet de arts ervoor zorgen, dat ons lichaam, wat betreft het voedsel, de kleeding, het werk en den slaap steeds meer onder natuurlijke omstandigheden komt. De Duce keurt ook de te sterke specialiseering van ons beroep af, daar zij het overzicht over het geheel in gevaar brengt. En de arts moet niet alleen in geneeskundige dingen de raadgever der bevolking zijn, maar kan ook in politiek opzicht veel invloed hebben (laten ze daar maar mee oppassen!), ja hij moet in dienst van de volkshuishouding worden gesteld. Sedert hij de artsen had aangespoord het gebruik van wijndruiven te bevorderen, zijn vijf maal meer druiven gebruikt. Zoo kunnen de artsen ook de reiscrisis in Italië verhelpen. (*Münch. med. Wochenschr.*, 5 Febr.). Wij mogen wel vast eens nagaan, voor welke Nederlandsche producten men ons als sandwichmen kan gebruiken!

WEENEN. — Van Eiselsberg eereburger. Onze voormalige landgenoot, de chirurg prof. VAN EISELSBERG, is ter gelegenheid van zijn 70sten verjaardag tot eereburger van Weenen benoemd (*Münch. med. Wochenschr.*, 5 December).

LONDEN. — Herleving van het Spahlinger-vraagstuk. Achttien jaar geleden werden te Londen een aantal longlijders door wijlen dr. A. LATHAM behandeld met vaccine en sera, bereid in het bacteriologisch-pharmaceutisch instituut van HENRY SPAHLINGER te Carouge bij Genève. Toen kwam de oorlog ertusschen, en men hoorde niets ervan, totdat in 1922 SPAHLINGER in *The Lancet* van 7 Januari voor zijn methode opkwam en het Britsche Rode Kruis een belangrijk bedrag beschikbaar stelde om zijn geneesmiddelen te bereiden. De minister van gezondheid gaf hem gelegenheid om in Engeland proeven ermee te nemen onder wetenschappelijk toezicht. *The Lancet* drong ook bij hem hierop aan, doch hieraan werd geen gehoor gegeven. Het blad gaf daarop maanden lang aan de artsen gelegenheid om gevallen te beschrijven, die, met welken uitslag ook, met SPAHLINGER's middelen waren behandeld. In 1927 herhaalde *The Lancet* de vroegere aansporing om die middelen onder toezicht in Engeland te beproeven. Een jaar geleden werd medegedeeld, dat in Norfolk kalveren met goed gevolg geïmmuniseerd waren door één gift rundervaccine uit Carouge. En nu heeft SPAHLINGER in *The Lancet* van 6 Februari een, zij het op verschillende punten onvolledige, beschrijving van zijn methode gegeven. *The Lancet* wijst op wat er nog moet worden aangevuld en opgehelderd in deze mededeeling en hoopt, dat SPAHLINGER daartoe bereid zal zijn. De inhoud van SPAHLINGER's mededeeling behoort niet tot het gebied van den referent voor „Allerlei-Wissenschaft”, die moge door een bevoegde worden weergegeven en beoordeeld.

— **De geneeskundige vredes-beweging** (zie no. 7, bldz. 758). Het voorstel van het hoofdbestuur onzer Maatschappij aan de zusterverenigingen in